

Література

1. Земерова Т.Ю. Історія України. Комплексний довідник / Т.Ю. Земерова, І.М. Скирда. – Харків: Весна. – 2012. – 480 с.
2. Український правозахисний рух. Документи й матеріали київської Української Громадської Групи Сприяння виконанню Гельсінських Угод. – Торонто-Балтимор: Українське видавництво «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1978. – 478 с.

УДК 342.9 (477) (043.2)

Макеєва О. М., к.ю.н.,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Загородній Д., студент,
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ

Сучасний світ практично неможливо уявити без нових інформаційних технологій, в основі яких лежить широке використання комп'ютерної техніки та новітніх засобів комунікацій. Усі найважливіші функції сучасного суспільства, так чи інакше, пов'язані з комп'ютерами, комп'ютерними мережами і комп'ютерною інформацією. Розвиток суспільних відносин, досягнення у сфері технологій спричинили появу такого явища як кіберзлочинність. Проблематика кіберзлочинності, не дивлячись на її відносну новизну та актуальність, неодноразово визначалась як предмет наукових досліджень. Незважаючи на досить високий рівень зацікавленості вчених питаннями, пов'язаними із боротьбою з кіберзлочинністю, не достатня увага приділена аналізу поняття кіберзлочинності та кібербезпеки, хоча його актуальність постійно зростає.

Питанням нормативно-правового визначення основних термінів у сфері інформаційної безпеки приділялася увага у наукових працях Е. Авер'янової, Д. Азарова, В. Болгова, С. Бородіна, В. Бутузова, В. Вехова, Г. Долженкова, М. Журби, І. Карася, В. Кіютіна, І. Клепицького, О. Книженко, О. Користіна, Л. Краснова, В. Крачевського, С. Максимова, А. Музики, А. Новікова та інших.

У юридичній науковій літературі існують різні підходи поняття кіберзлочинність.

О. Копатін та Є. Скулишин надають таке визначення поняття «кіберзлочин»: Кіберзлочин – злочин, пов'язаний із використанням кібернетичних комп'ютерних систем, та злочин у кіберпросторі [1, с. 38].

У Кримінальному кодексі України визначено, відповідно до назви

розділу XVI «Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку» [2].

На думку А. Русецького та Д. Куцолабського, кіберзлочин – це протиправне винне діяння (дія або бездіяльність), яке передбачає втручання в дані персональних комп'ютерів, комп'ютерних програм і комп'ютерних мереж, або діяння, вчинене за допомогою комп'ютерів та інших сучасних технологій, за яке передбачається кримінальна відповідальність та яке може створювати особисту небезпеку для громадян, загрозу національній безпеці держави та світовій безпеці [3, с. 75].

У науковій літературі виділяють традиційні злочини, що вчиняються за допомогою комп'ютерних технологій та Інтернету (шахрайство з використанням ЕОМ, незаконне збирання відомостей, що становлять комерційну таємницю, шляхом несанкціонованого доступу до комп'ютерної інформації і т.д.) та нові злочини, що стали можливі завдяки новітнім комп'ютерним технологіям (злочини передбачені Розділом XVI Кримінального кодексу України).

Тривалий час ця сфера практично не була врегульована правовими нормами, але на сьогоднішній день вироблено ряд норм, що мають за мету боротьбу з високотехнологічною злочинністю. Однак, наявне правове поле не достатньо ефективне, оскільки відсутня єдність та одноманітність правового регулювання зазначеної сфери. Це проявляється, перш за все, в застосуванні різної термінології та категоріально-понятійного апарату.

05 жовтня 2017 року було прийнято Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», який визначає правові та організаційні основи забезпечення захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави, національних інтересів України у кіберпросторі, основні цілі, напрями та принципи державної політики у сфері кібербезпеки, повноваження державних органів, підприємств, установ, організацій, осіб та громадян у цій сфері, основні засади координації їхньої діяльності із забезпечення кібербезпеки.

У законі визначено поняття кіберзлочин (комп'ютерний злочин) - суспільно небезпечне винне діяння у кіберпросторі та/або з його використанням, відповідальність за яке передбачена законом України про кримінальну відповідальність та/або яке визнано злочином міжнародними договорами України, а кіберзлочинність визначено як сукупність кіберзлочинів [4].

Отже, кіберзлочинність є дуже небезпечним соціальним явищем, яке становить загрозу світового масштабу. На сьогодні боротьба з кіберзлочинністю є одним із пріоритетних напрямків діяльності правоохоронних органів держави, але для комплексної протидії їй необхідно, перш за все, узгодити на національному рівні та законодавчо

закріпити термінологію, яка безпосередньо стосується кіберзлочинності, зокрема визначення ключових понять «кіберзлочин» і «кіберзлочинність».

Література

1. Словник термінів з кібербезпеки / за заг. ред. О. Копатіна, Є. Скулишина. – К.: Аванпост- Прим, 2012. – 214 с.
2. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [/http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14)
3. Русецький А.А. Теоретико-правовий аналіз понять кіберзлочин і кіберзлочинність /А.А. Русецький, Д.А. Куцолабський // Право і безпека. – №1 (64). – С. 74-75.
4. «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» Закон України від 5.10.2017 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>.

УДК 37.015.31: 17.022.1-053.6 (043.2)

Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент,
Лавренчук М.М., студентка,
Навчально -науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

МОРАЛЬНІ ЯКОСТІ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Сучасне молоде суспільство значно відрізняється від своїх попередників, адже розвивається у новому світі, зі зміненими поглядами та пріоритетами. Ціннісні орієнтири людей середнього і старшого покоління вже склалися, сформувалися. Вони можуть змінюватися, але не завжди, не відразу і з великими труднощами. Молодь – це група, яка тільки починає входити в соціум і готова прийняти будь-які орієнтири. Сьогодні моральні цінності молоді складаються стихійно, багато в чому вони ілюзорні, нерідко вони жорстко раціональні, морально розпливчасті. Сучасна міська молодь добре інформована, але інформованість не означає освіченість. У морі інформації людина може взагалі пропустити завдання морального вдосконалення, бо їй цілком виявиться достатнім володіти сучасною технікою, діяти з міркувань найближчій вигоди та не надто піклуватися про завтрашній день. А суспільство, позбавлене культурних підвалин, цінностей і традицій людської свідомості та відповідальності, духовно-моральних принципів – нездатне до виживання [5, с.208-209].

На думку багатьох вчених, ХХІ століття можна назвати кризою моралі сучасної молоді, тому дана проблема стає все більше і більше актуальною. Жахливо те, що словосполучення «двадцять перше століття» викликає у нас такі асоціації, як криза, технічний прогрес, революції, акції протесту,